

MASIA I TURISME RURAL**RAMON SERRAT I MULÀ**

El turisme rural apareix a la dècada dels vuitanta del segle xx a Catalunya com una fórmula de complement de les rendes agràries en un moment de canvis, conseqüència de les polítiques comunitàries i de la mateixa evolució de la pagesia al nostre país. La masia i les seves edificacions annexes permetien l'acollida d'hostes, els seus propietaris n'estaven interessats i això podia repercutir positivament en els seus ingressos en forma de complement a les rendes tradicionals.

Un seguit de factors coincidents en el temps van afavorir l'èxit d'aquesta proposta, entre d'altres:

- La novetat del concepte (tot i els precedents).
- L'impuls de les institucions públiques i el desenvolupament d'una regulació específica.
- Els canvis socials propiciats per la concentració de la població en el medi urbà.
- Una població rural amb empena i necessitat de noves fonts d'ingressos.
- La bonança econòmica.
- La disponibilitat de més temps d'oci i el fraccionament de les vacances.
- La consciència ambiental i ecològica.
- El retorn dels valors de la tradició (productes locals, gastronomia, artesania).
- La millora de les infraestructures.
- Un patrimoni abandonat apte per ser recuperat amb nous usos.

Els beneficis de la proposta eren prou clars:

- Constituir una font alternativa de generació de riquesa en zones que tradicionalment es dedicaven a l'agricultura i la ramaderia.
- Compatibilitzar la conservació de l'entorn i el desenvolupament dels recursos turístics.
- La creació d'una oferta no concentrada i de petita escala, però coordinada a nivell local i comercial.
- La promoció del contacte amb la naturalesa i el món rural a través d'activitats a l'aire lliure i la potenciació del diàleg entre la població rural i la urbana.
- L'organització i la gestió per part de la població local.
- Constituir una alternativa laboral que propiciés la creació d'ocupació en el medi rural.
- La incorporació de la dona al món laboral.

- Crear establiments de petita capacitat que facilitin el contacte entre visitants i població.
- Rehabilitar edificacions de qualitat.
- Dotar d'allotjaments turístics municipis rurals amb vocació turística.
- Fomentar la recuperació de les tradicions locals (artesania, folklore...).
- Estimular la recuperació de la gastronomia tradicional.
- Incrementar la producció, el consum i el coneixement dels productes locals.

Passats trenta anys de l'eclosió d'aquesta activitat i arribats a un moment de maduresa del producte i de certa crisi de consum, probablement cal revisar el model. El del turisme rural és un sector dinàmic i canviant que necessita d'una adaptació constant a una realitat que no és la mateixa que va veure néixer la majoria dels establiments en funcionament actualment. Les dades mostren noves demandes dels seus usuaris que hauran de ser ateses pels propietaris si volen mantenir l'atractiu dels seus establiments enfront de la competència d'altres allotjaments hotelers i extrahotelers.

S'observa que molts propietaris fan un esforç en aquest sentit i que veuen que cal obrir nous mercats, especialment fomentant la internacionalització del negoci en col·laboració amb l'administració i gràcies a les possibilitats que les noves tecnologies ofereixen.

Som en un moment de canvi i garantir la continuïtat del negoci del turisme rural amb uns índex d'ocupació que el facin rendible només s'aconseguirà a través d'una atenció a la qualitat i la diversitat del producte; una major professionalització del sector, sense perdre la seva autenticitat i proximitat a l'usuari que el diferencien i el vinculen al territori rural; i un treball conjunt del sector per tal de posicionar l'oferta del turisme rural català en l'imaginari dels consumidors potencials, especialment de mercats emissors europeus de proximitat.

Les comunicacions presentades al Congrés mostren un dinamisme i una aposta per la qualitat del producte turístic rural que certament ens fan sentir esperançats en el futur del sector amb un model responsable i respectuós amb el territori que permeti mantenir la població local ocupada i vinculada al paisatge que li dona sentit.